

Sporočilo medijem

Vlada naj z dejanji dokaže, da misli resno

Ljubljana, 4. decembra 2023: Gospodarske in kmetijske organizacije ter združenja, zbrana v t. i. gospodarskem krogu pozdravljajo namero predsednika vlade Roberta Goloba, ki je z novim letom napovedal redna, mesečna srečanja z gospodarstvom, vendar ostajajo previdna spričo dejstva, da se je vlada v preteklosti že večkrat izneverila. V kolikor so obljube predsednika vlade iskrene, naj to dokaže z zamrznitvijo že napovedanih dodatnih obremenitev gospodarstva, so bili na novinarski konferenci neomajni predsednice in predsedniki omenjenih organizacij in združenj.

Nezaupljivost do vlade je upravičena, glede na to, da je v zadnjem letu le kopičila dodatne obremenitve, je uvodoma dejal **Tibor Šimonka** (Gospodarska zbornica Slovenije) in naštel: *»Začelo se je z razveljavitvijo davčnih olajšav pri dohodnini, nadaljevalo z uvedbo nove dajatve za kritje stroškov dolgotrajne oskrbe in preoblikovanjem prostovoljnih zdravstvenih prispevkov v obvezne, dodatne stroške prinaša tudi Zakon o delovnih razmerjih in Zakon o evidencah delovnega časa, z novim letom bodo višji stroški tudi pri čezmejnem opravljanju storitev oziroma začasnih napotitev na delo v tujino.«* *»Želimo, da se ob začetku pogovorov za davčno reformo najprej na seznam da vse davščine, s katerimi je gospodarstvo*

obremenjeno. Zatem pa se moramo dogovoriti, kje obremenjevati in kje razbremenjevati. Na GZS smo v ta namen že pripravili mini davčno reformo,« je še dodal.

Glede na to, da je predsednik vlade na Vrhu slovenskega gospodarstva napovedal pogovore o davčni reformi in administrativnih razbremenitvah, ga predstavniki gospodarskih in kmetijskih organizacij ter združenj pozivajo, naj do začetka pogovorov zamrzne že napovedane dodatne obremenitve kot so povečanje davka od dohodka pravnih oseb, ki naj bi se v okviru zakon o poplavi obnovi povišal za 3 odstotne točke. Nasprotujejo tudi ukrepom iz interventnega zakona v zdravstvu, ki predvideva povečanje iz 20 na 30 dni bolniške v breme delodajalca, kapico na plačilo boleznin in znižanje nadomestil.

Poleg tega zahtevajo tudi zamik začetka veljavnosti Zakona o čezmejnem izvajanju storitev, dokler socialni partnerji ne najdejo bolj primerne rešitve glede napotenih delavcev v tujino, kar je bilo dogovorjeno v okviru Ekonomsko socialnega sveta (ESS) že za spomladi letos, vendar neuresničeno.

Na novinarski konferenci so se dotaknili tudi vrnitve delodajalskih organizacij v ESS in njihove neenakopravne obravnave v tripartitnem dialogu. Še enkrat so poudarili, da je bila julijska odločitev o izstopu neizogibna zaradi eklatantnih kršitev Pravil delovanja ESS - vlada je poslala v parlamentarno proceduro predloge zakonov, ki niso bili usklajeni s socialnimi partnerji ali jih ESS celo ni obravnaval, čeprav bi jih moral. Da bi socialni dialog res znova zaživel, je za to potrebno zagotoviti pogoje in sicer enakopravno obravnavo socialnih partnerjev. *»Zato so delodajalske organizacije že oktobra vladi in sindikatom predlagale podpis posebnega protokola, s katerim bi se vse strani zavezale k spoštovanju Pravil ESS,«* je spomnil **Marjan Trobiš** (Združenje delodajalcev Slovenije), kar pa do danes ni bilo realizirano. Ravno nasprotno, sledili so novi zakoni, ki delodajalcem nalagajo nove obremenitve in sprejeti so bili brez dialoga s socialnimi partnerji, nekateri celo po nujnem postopku).

Na novinarski konferenci je bilo govora tudi o drugih aktualnih tematikah, kot je zaskrbljujoč upad industrijske proizvodnje, ki se je v devetih mesecih letos skrčila za več kot 5 %, v najbolj prizadetih dejavnosti pa tudi do 20 %.

Mariča Lah (Trgovinska zbornica Slovenije) je izpostavila upad realnih prihodkov v slovenski trgovini od prodaje na drobno: *»Ta je po zadnjih razpoložljivih podatkih zabeležil največji upad v evropski trgovini, kar 16,4 %, v primerjavi z evropskim povprečjem, ki je upadel za 2,7 %.«* Poudarila je, da ključen problem inflacije ni hrana, saj v Sloveniji tekom letošnjega leta beležimo nižjo prehransko inflacijo od povprečja vseh članic EU. Trgovine pa ne pestijo samo administrativne in davčne obremenitve, pač pa tudi državni ukrepi spremljanja cen po treh različnih košaricah in državno regulirane marže pri naftnih derivatih,

ki dosegajo zgolj 42 % povprečnih marž v EU, pa še te je vlada z uredbo znižala za 30 %. *»Gospodarstvo je velik sponzor in donator športnim, kulturnim in humanitarnim organizacijam in bojim se, da pri takih pogojih poslovanja in obremenitvah v bodoče to ne bo več mogoče,«* je dodala.

Blaž Cvar (Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije) je pozval k takojšnji ustavitvi in spremembi vseh "administrativnih nesmislov". *»Ni nam treba čakati na kakršenkoli sestanek z vlado, administrativne nesmisle je treba spremeniti takoj,«* je poudaril. Padec povpraševanja beležijo tudi obrtniki, ki se poleg tega soočajo tudi s podražitvijo elektrike za male poslovne odjemalce. *»Več kot 100 tisoč obrtnikov in podjetnikov bo imelo s 1. 1. 2024 za več kot 80 odstotkov višje cene električne energije, saj regulacija za male poslovne odjemalce ni bila podaljšana. Slovenski obrtniki in podjetniki bodo tako plačevali kar 3-krat višjo ceno kot njihovi konkurenti v sosesčini, predvsem na Hrvaškem. To pa se bo na koncu odrazilo v višjih cenah storitev in produktov,«* je bil kritičen Cvar.

Blaž Brodnjak (AmCham Slovenija in Združenje bank Slovenije) je izpostavil nenehno spreminjanje pravil igre, kar škoduje privlačnosti Slovenije za investicije in njeni konkurenčnosti, predvsem v primerjavi z drugimi trgi v regiji.

Lep primer je obseg nemške trgovinske menjave s Srbijo, ki je v letošnjem letu porasel za 13 %, med tem ko je s Slovenijo upadel za 5 %, je s podatki postregla **Dagmar von Bohnstein** (Slovensko-nemška gospodarska zbornica).

Borut Florjančič (Zadružna zveza Slovenije) je izpostavili pritiske na kmetijstvo zaradi doseganja podnebnih ciljev, problematiko zaščite živali in pomen prehranske suverenosti. *»Trenutni odnos države do kmetijskega sektorja in kmetijsko-gozdarskega združenstva je zaskrbljujoč in bo imel dolgoročne posledice tako na družbeni in ekonomski položaj kmetijstva kot na zmanjšanje dolgoročne prehranske varnosti države,«* je prepričan Florjančič.

Marko Lotrič (Združenje delodajalcev obrti in podjetništva Slovenije) je bil kritičen do sprejemanja zakonov, ne da bi prej natančno preučili njihove učinke. Kot primer je navedel Zakon o evidencah delovnega časa, ki je podjetjem povzročil dodatne stroške, čeprav so celo nekateri ministri, vključno s premierjem kritični do tega zakona. Podobno je pri dolgotrajni oskrbi, kjer prav tako ni jasno, kaj bodo dobili ljudje v zameno za plačevanje dodatne prispevne stopnje. *»Socialna država je lahko močna kot je močno gospodarstvo. Če je namen napovedane davčne reforme višanje davkov oz. dodatno obremenjevanje gospodarstva, ki hromi njegovo delovanje in konkurenčnost, potem je bolje, da se je sploh ne lotimo,«* je prepričan Lotrič.

Slovenija je nekonkurenčna tudi na področju zagonskih podjetij, kjer nas prav tako prehitevajo na Balkanu z nomadskimi vavčerji, bolj prijaznim obdavčevanjem in drugimi pogoji. Zgolj en primer je Zakon o udeležbi na dobičku in opcijskem nagrajevanju. *»Ta je že dolgo usklajen med socialnimi partnerji, vendar še vedno ni v parlamentarni obravnavi, zaradi česar bodo na slabšem zaposleni, ki bi bili lahko udeleženi v delitvi dobička ali delnic«*, je spomnila predstavnica Skupine podjetij z notranjim lastništvom **Sonja Šmuc**.

Gospodarstveniki še ugotavljajo, da Slovenija že 30 let zaostaja za razvojnim povprečjem EU in nikakor ne uspe z razvojnim prebojem. *»To je posledica našega negativnega vrednostnega sistema v slovenski družbi in algoritma naših kontraproduktivnih ravnanj (pomanjkanja samozavesti, ambicij, odgovornosti in sodelovanja), ki ubija našo motivacijo, inovativnost in konkurenčnost in s tem naš življenjski standard. Zato poslovni voditelji prevzemajo svoj del odgovornosti in bodo bistveno dvignili raven lastne samozavesti, ambicioznosti, odgovornosti do vseh in sodelovanja z vsemi. In k temu vabimo celoten politični spekter,«* je dejal **Iztok Seljak** (Združenje Manager).

T. i. gospodarski krog sestavlja 15 gospodarskih in kmetijskih organizacij ter združenj: Advantage Austria Ljubljana, AmCham Slovenija, Združenje bank Slovenije, Britansko-slovenska gospodarska zbornica, Gospodarska zbornica Slovenije, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Slovensko-nemška gospodarska zbornica, Obrtno podjetniška zbornica Slovenije, Združenje ekoloških kmetov Zdravo življenje, Skupina podjetij z notranjim lastništvom, Trgovinska zbornica Slovenije, Zadružna zveza Slovenije, Združenje delodajalcev Slovenije, Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije in Združenje Manager.

